13.5.2025

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta, kirjallinen lausunto 13.5.2025

Asia: VNS 2/2025 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029

Pyydettynä lausuntona valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2026–2029 Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Kannatamme hallituksen tavoitetta tasapainottaa julkista taloutta ja hillitä velkaantumista. Pidämme kasvua tukevia toimia – erityisesti teollisuuden kilpailukyvyn ja puhtaiden investointien edellytysten vahvistamista – keskeisinä kestävän talouskasvun kannalta.

- Korostamme metsien kasvun ja sopeutumisen edistämisen tärkeyttä. Metsäsektorin ilmastotoimiin, erityisesti metsätuhojen ennaltaehkäisyyn, metsälannoitukseen ja metsäpinta-alan laajentamiseen kohdistettava tuki on oikean suuntainen. Metsäteollisuus ry kuitenkin korostaa aktiivisen ja oikeaan aikaan toteutetun metsänhoidon merkitystä läpi koko kiertoajan.

- Suhtaudumme myös erittäin myönteisesti hallituksen panostukseen koskien hiilinielujen ja hiilivarastojen laskennan kehittämistä.

- Monimuotoisuuden edistämisen osalta korostamme sekä vapaaehtoisuuteen perustuvan suojelun että talousmetsien monimuotoisuustoimien tärkeyttä. Vuosittainen rahoituksen lisäys 1,75 milj. eurolla METSO- ja Helmi-ohjelmien kautta on näkemyksemme mukaan kannatettavaa.

- Pidämme tärkeänä, että lisärahoituksella toteutettava ennallistamisen tutkimus ja menetelmäkehitys ovat linjassa kansallisen ennallistamissuunnitelman ohjausryhmän maaliskuussa 2025 hyväksyttyjen ennallistamissuunnitelman reunaehtojen kanssa.

Yleinen talouspolitiikka

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen ja kääntää se tämän vaalikauden jälkeen pysyvästi laskuun. Valtion budjettitalouden alijäämän arvioidaan olevan 7,0 mrd. euroa v. 2026, keskimäärin 10,7 mrd. euroa vuosina 2027—2028 ja kasvavan 12,6 mrd. euroon v. 2029.

Julkisen talouden tilaa ovat viimeisen 15 vuoden ajan heikentäneet demografisten ja tilapäisten kriisien vaikutusten lisäksi vaimea kotimainen talouskasvu. Talouskasvun vauhdittamiseksi on

ensiarvoisen tärkeää, että Suomen toimintaympäristöä kehitetään yritysmyönteisemmäksi, kasvua ja investointeja sekä teollisuuden kilpailukykyä tukevaksi.

Metsäteollisuus ry pitää hallituksen kasvupakettia tärkeänä ja tarpeellisena talouskasvun edellytysten ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi. Myönteisiä toimenpiteitä ovat erityisesti yhteisö- ja ansiotuloverotuksen keventäminen, puhtaan siirtymän investointien verohyvityksen jatkaminen sekä panostukset osaamiseen ja TKI-toimintaan. Lisäksi päätös olla kohdistamatta lisäsäästöjä ammatilliseen koulutukseen sekä suunnata resursseja vientiteollisuudelle ja elinkeinoelämälle tärkeisiin väyläinvestointeihin on myönteinen. Näillä toimenpiteillä parannetaan edellytyksiä kestävälle kasvulle ja teollisuuden investoinneille Suomessa.

Metsien elinvoimaisuuden ja kasvun vahvistaminen

Metsäteollisuus ry korostaa metsien kasvun edistämisen tärkeyttä aktiivisella ja oikeaan aikaan toteutetulla metsänhoidolla. Terveet ja hyvin kasvavat metsät tarjoavat Suomelle merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia sekä ekologisia hyötyjä tehden Suomesta myös houkuttelevan toimintaympäristön vihreille investoinneille.

Elinvoimaiset ja hyvin kasvavat metsät ovat menestyvän metsäteollisuuden toiminnan kulmakivi. Metsäteollisuus ry korostaakin metsien kasvuun ja sopeutumiseen panostamista. Hallituksen esittämä 14,9 miljoonan euron rahoitus vuosille 2026 ja 2027 maankäyttösektorin ilmastotoimiin (metsätuhojen ennaltaehkäisy, metsälannoituksen edistäminen ja metsäpinta-alan laajentaminen) on tärkeää. Metsälannoitukseen ja metsäpinta-alan laajentamiseen on hyvä kohdentaa lisävaroja ja metsätuhojen ennaltaehkäisyyn tulisi panostaa informaatio-ohjauksen kautta. Metsäteollisuus näkee, että tärkeimmät panostukset tulee tehdä lannoitukseen, niin kuin tietojemme mukaan nyt ollaan tekemässä.

Metsäteollisuus ry kuitenkin muistuttaa läpi koko kiertoajan tehtävistä toimista, joilla vahvistetaan metsien elinvoimaa ja kasvua. Toimien merkittäviä positiivisia vaikutuksia tuodaan esiin Metsäteollisuus ry:n ilmastotiekartan päivitykseen sisältyvissä, tuoreissa metsien kasvuskenaarioissa, jotka Luonnonvarakeskus laati (Aktiivisella metsänhoidolla kasvu ylös ja tuhot alas - ilmasto kiittää - Metsäteollisuus ry). Haluamme myös muistuttaa, että hallitusohjelmassa on kirjaus “Otetaan käyttöön metsänhoitorästienhoito- ja lannoituskampanjat”. Nyt olisi oikea hetki käynnistää kampanjat.

Luonnonvarakeskuksen Metsäteollisuus ry:lle laatimat kasvuskenaariot osoittavat, että oikeaan aikaan toteutetut metsien uudistaminen ja varhaishoito sekä harvennukset, lannoitus ja jalostetun metsäviljelyaineiston käyttö luovat otollisen perustan kasvun vahvistamiselle. Samalla tulee huomioida sopeutuminen tulevaisuuden ilmastoon muun muassa puulajisuhteita monipuolistamalla sopivilla kohteilla. Oikeilla puulajivalinnoilla ja sekapuustoisuutta suosimalla ennaltaehkäistään myös metsätuhoja.

Metsäteollisuus ry suhtautuu myönteisesti hallituksen kahdeksan miljoonan euron panostukseen hiilinielujen ja -varastojen laskennan kehittämiseksi. Luonnonvarakeskuksen, Ilmatieteen laitoksen ja Helsingin yliopiston muodostama konsortio on tärkeä, jotta laskennan

haasteista ja mahdollisuuksista saadaan monipuolista tietoa ja löydetään toimivia ratkaisua. Nämä auttavat myös vaikutettaessa EU:n hiilinielulaskennan kehittämiseen.

Monimuotoisuuden ja suojelun edistäminen

Metsäteollisuus ry korostaa luonnon monimuotoisuuden edistämisen tärkeyttä. Edistäminen kattaa sekä aktiiviset arjen toimet että arvokkaimpiin kohteisiin suunnatun suojelun. Halusta sitoutua monimuotoisuuden edistämiseen kertoo myös Metsäteollisuus ry:n ja Sahateollisuus ry:n yhdessä laatima Puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuustiekartta.

Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä vapaaehtoisuuteen perustuvan suojelun ja muiden monimuotoisuustoimien edistämistä, eli juuri niitä toimia, joita sekä METSO- että Helmi-ohjelmien kautta toteutetaan. Metsäteollisuus ry:n mielestä on tärkeää, että METSO- ja Helmi-ohjelmien toimeenpanoon myönnetään lisävaroja ehdotetun mukaisesti. Metsäteollisuus ry huomauttaa, että parhaillaan laadinnassa olevan METSO-ohjelman tavoitteet tulee asettaa niin, että ohjelmalle esitetyt varat riittävät tavoiteltavien pinta-alojen suojelemiseen. METSOn kautta tapahtuvan suojelun rahoitusta tulee kohdistaa kriteerit täyttävien vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojeluun.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus

Valtioneuvoston selonteon mukaan Luonnonvarakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle osoitetaan rahoitusta ennallistamisen tutkimukseen yhteensä kaksi miljoonaa euroa vuodesta 2026 lähtien. Lisäksi Suomen ympäristökeskukselle ja Luonnonvarakeskukselle osoitetaan yhteensä 4 miljoonan euron määräaikainen lisärahoitus vuosille 2026–2027. Rahoitus kohdistuu luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon uusien kustannustehokkaiden menetelmien kehittämiseen.

Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että lisärahoituksella toteutettava ennallistamisen tutkimus ja menetelmäkehitys ovat linjassa kansallisen ennallistamissuunnitelman ohjausryhmän päättämien ennallistamissuunnitelman reunaehtojen kanssa Liite 1 Reunaehdot ennallistamissuunnitelman laatimiseen (13.3.2025.)

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja